

سال هاست که نام سید فرید قاسمی با «تاریخ مطبوعات ایران»، مثل دو قطره آب، به هم آمیخته اند؛ به گونه ای که با ذکر یکی، نام دیگری به ذهن متادر می شود. اما شاید بسیار کسان ندانند، که این پژوهشگر پرکار و نام آور تاریخ مطبوعات، از آگاهان مباحث و مسائل ارتباطی نیز هست. جدای از این، سال هاست که او با اندیشه هار اتفاق نکری استاد معتقد تزاد «پدر علم ارتباطات در ایران»، آشناست، و در حقیقت، باید او را جزو شاگردان او به شمار آوریم، گرچه این شاگردی «مجازی» و تنها از طریق اثار استاد بوده است. وقتی فرار شد مصاحبه ای جمعی با حضور استاد معتقد تزاد داشته باشیم، از هر یک از دوستان تقاضا کردیم «سایه دستی» در موضوعات گوناگون را به دلخواه در ویژه نامه استاد داشته باشند، جناب سید فرید قاسمی از راه لطف، روز شمار حاضر را، مناسب این شماره دانستند.

دوزشمار زندگی علمی دکتر کاظم معتمد تزاد

سید فرید قاسمی

* استادیار و دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، مرداد ۴۴ تا مهر ۴۹.

* دانشیار و استاد دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی، ۴۹ تا ۵۹.

* رئیس دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی، بهمن ۵۶ تا آبان ۵۹. است گروه علوم ارتباطات دانشگاه علامه طباطبائی با پایه ۲۴ مربی استادی (از سال ۵۹ تاکنون).

* استاد مهمان دانشگاه های پاریس ۱ (پانتئون-سوربن) و پاریس ۲ (پانتئون-اساس) و دانشگاه های رن ۱ و رن ۲ فرانسه، با حکم رسمی وزارت آموزش آن کشور در سال های ۱۹۸۲ تا ۱۹۸۸ (۱۹۸۱ تا ۱۹۸۷ هجری شمسی).

* مدیر پژوهش و استاد راهنمای پایان نامه های دوره دکتری علوم ارتباطات در دانشگاه پاریس ۷ (دانشگاه دنیس دیدرو-ژولیه) از سال ۱۹۸۳ تاکنون.

- خدمات مطبوعاتی:
* عضو هیأت تحریریه و مدیر بخش اخبار و مقالات خارجی روزنامه کیهان، ۱۳۲۶ تا

- تولد: ۲۱ اردیبهشت ۱۳۱۳ هجری شمسی، بیرون

تحصیلات:

* دیپلم ششم متوسطه، خرداد ۱۳۳۲، دیپرستان مروی تهران

* لیسانس رشته قضایی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، خرداد ۱۳۳۶

* شهادتname های پایان تحصیلات دوره دکتری رشته قضایی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱۳۲۹

* دکتری دولتی علوم سیاسی از دانشکده حقوق و علوم اقتصادی دانشگاه پاریس، پاریس، ۱۹۶۴ (۱۳۴۳ هجری شمسی)

* دکتری تخصصی روزنامه نگاری از انتیتیو مطبوعات و علوم خبری در دانشگاه پاریس، ۱۹۶۴ (۱۳۴۳ هجری شمسی)

* دیپلم عالی تدریس روزنامه نگاری از مرکز تعلیمات عالی روزنامه نگاری دانشگاه استراسبورگ، ۱۹۶۳ (۱۳۴۲ هجری شمسی)
- خدمات دانشگاهی:

* خدمات حقوقی:

* وکیل پایه یک دادگستری، از سال ۴۶ تاکنون.

* مشاور حقوقی «اتحادیه بین المللی ارتباطات دور»، از سال ۷۹ تاکنون.

۷- همکاری در تأسیس مؤسسات و دوره‌های آموزشی و پژوهشی:

* عضو مؤسس دوره عالی روزنامه نگاری، مؤسسه عالی مطبوعات و روابط عمومی و دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی (۴۰ تا ۴۳).

* عضو هیأت مؤسس بخش ارتباطات بین المللی «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمعی»، ۱۳۵۵ هجری شمسی).

* عضو هیأت مؤسس «مرکز مطالعات فرامللی ارتباطات و اطلاعات در کشورهای آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین، پاریس» ۱۳۷۱ (۱۳۷۱ هجری شمسی) دوره فوق لیسانس علوم ارتباطات در دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۶۸.

* عضو مؤسس دوره دکتری علوم ارتباطات در دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۵.

* عضو مؤسس «مرکز پژوهش‌های ارتباطات» وابسته به دانشگاه علامه طباطبائی و وزارت پست و تلگراف و تلفن، ۱۳۷۵.

* پیشنهادهندۀ تأسیس «مرکز مطالعات و تحقیقات ارتباطات در آسیای مرکزی» با همکاری «یونسکو» در تهران، از طریق کمیسیون ملی یونسکو در ایران در سال ۷۴ که پس از اعزام یک هیأت بررسی و امکان سنجی از سوی سازمان مذکور به ایران و کشورهای منطقه، همچنان در حال مطالعه و مذاکره است.

-همکاری در ایجاد انجمن‌ها:

* عضو هیأت مؤسس «انجمن دفاع از آزادی مطبوعات» تابستان ۱۳۵۷.

-عضویت در انجمن‌های علمی بین المللی:

* عضو «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمعی»- از سال ۱۹۶۲.

* عضو «انجمن بین المللی حقوق فضاء»- از سال ۱۹۶۷.

* عضو «انجمن فرانسوی علوم ارتباطات و اطلاعات»- از سال ۱۹۸۳.

-شرکت در کنفرانس‌های علمی بین المللی و منطقه‌ای:

* شرکت در سینماهای سالانه «انستیتوی بین المللی ارتباطات» در سال‌های ۱۹۷۷ و ۱۹۷۸ (وشنگن) و (لندن).

* شرکت در سینماهای منطقه‌ای «مرکز آسیایی اطلاعات و تحقیقات ارتباط جمعی» شنگپور در سال‌های ۱۹۷۶ و ۱۹۷۷ درباره آموزش ارتباطات و ارتباطات و توسعه.

- * شرکت در کنفرانس سالانه «انستیتوی بین المللی مطبوعات» در زمستان سال ۱۹۷۷ در شهرهای ملبورن، کانبرا و سیدنی استرالیا.
- * شرکت در کنفرانس بین المللی «انجمن فرانسوی مطالعات جهان سوم» در مورد ارتباطات بین المللی و توسعه ارتباطات، در بهار سال ۱۹۷۹ در شهر برازیلو فرانسه.
- * شرکت در دوین و سومین «کنگره بین المللی یونسکو» راجع به اخلاق اطلاعات و جاله‌های حقوقی، اخلاقی و اجتماعی فضای سیبریتیک» در اکتبر ۱۹۹۸ در مونت کارلو (موناکو- فرانسه) و اکتبر ۲۰۰۰ در پاریس.
- شرکت در اجلاس‌های بین المللی و منطقه‌ای «یونسکو»:
- * شرکت در بیست و دوین اجلاسیه کنفرانس عمومی یونسکو در اکتبر و نوامبر ۱۹۸۳ در پاریس، به عنوان مشاور ارتباطی هیات نمایندگی ایران و همکاری در مباحثات و مذاکرات کمیسیون عمومی ارتباطات و اطلاعات.
- * شرکت در چهارمین اجلاسیه «شورای بین الدول برنامه بین المللی یونسکو برای توسعه ارتباطات» در سپتامبر ۱۹۸۳ در تاشکند، به عنوان نماینده «سازمان خبرگزاری‌های آسیا».
- * شرکت در پنجمین اجلاسیه شورای بین الدول برنامه بین المللی یونسکو برای توسعه ارتباطات درمه ۱۹۸۴ در پاریس، به عنوان نماینده «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمعی».
- * شرکت در سی و یکمین اجلاسیه کنفرانس عمومی یونسکو در اکتبر و نوامبر ۲۰۰۱ در پاریس، به عنوان مشاور هیات نمایندگی ایران.
- کتاب‌های چاپ شده:
- * روزنامه نگاری، با همکاری دکتر ابوالقاسم متصفی، تهران؛ انتشارات دانشکده علوم ارتباطات، اجتماعی، ۱۳۵۰، چاپ چهارم، ۱۳۷۴.
- * وسائل ارتباط جمعی، تهران؛ انتشارات دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی، ۱۳۵۵، چاپ سوم، ۱۳۷۹.
- * روش تحقیق در محتوای مطبوعات، تهران؛ انتشارات دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی، ۱۳۵۶.
- * تحقیق در محظای برنامه‌های رادیو ایران، با همکاری دکتر صدرالدین الهی و مهدی محشیان راد تهران؛ انتشارات دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی، ۱۳۵۴.

«تصویر انقلاب اسلامی ایران در وسائل ارتباط جمعی غربی». مقاله ارایه شده به زبان فرانسه به کنفرانس جهانی دو سالانه «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمعی».

استراسبورگ- زیرنظر «یونسکو»- در پاییز سال‌های ۱۹۶۲، ۱۹۶۳ و ۱۹۶۵.

* شرکت در دوره آموزشی تخصصی حقوق فضای حقوقی هواپی، با همکاری «انجمن بین المللی حقوق فضای»- در زمستان ۱۹۶۷ در پاریس.

* شرکت در سینماهای بین المللی «انستیتوی ارتباطات شرق و غرب» در دانشگاه هاروارد، هونولولو ایالات متحده آمریکا در تابستان سال‌های ۱۹۷۵، ۱۹۷۶ و ۱۹۷۷.

* نشرکت در کنفرانس‌های بین المللی دو سالانه و کنفرانس‌های منطقه‌ای سالانه «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمعی» در سال‌های ۱۹۷۶ (شهر لستر، انگلستان)، ۱۹۷۸ (ورشو، لهستان)، ۱۹۸۰ (پاریس)، ۱۹۸۴ (پراغ، چکسلواکی)، ۱۹۹۰ (بلد)، یوگلادوی سابق، ۱۹۹۱ (استانبول)، ۱۹۹۲ (ساوپاتلولو، برزیل)، ۱۹۹۴ (سئول، کره جنوبی)، ۱۹۹۵ (پیران، جمهوری اسلوونی).

* شرکت در کنفرانس‌های سالانه «انستیتوی بین المللی ارتباطات» در سال‌های ۱۹۷۷ و ۱۹۷۸ (وشنگن) و (لندن).

* شرکت در سینماهای منطقه‌ای «مرکز آسیایی اطلاعات و تحقیقات ارتباط جمعی» شنگپور در سال‌های ۱۹۷۶ و ۱۹۷۷ درباره آموزش ارتباطات و ارتباطات و توسعه.

* حقوق مطبوعات: بررسی طبیعت میان حقوق آزادی مطبوعات و اداره و انتشار آنها
تهران: انتشارات موزه مطالعات و تحقیقات
رسانه‌ها، ۱۳۷۹، چاپ دوم.

- کتاب‌های زیرچاپ:

* فرهنگ علوم ارتباطات. با همکاری دکتر نعیم بدینی، شامل ده هزار واژه تخصصی به زبان‌های انگلیسی، فرانسه و فارسی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

* سازمانگری در روزنامه نگاری معاصر. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

* جامعه اطلاعاتی. مبانی نظری و پژوهش اندازهای جهانی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

* وسایل ارتباط جمعی (جلد دوم). تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

* تکنولوژی‌های نوین ارتباطی، از تلگراف و تلفن تا ماهواره و اینترنت، تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

* کتابشناسی ارتباطات در کشورهای در حال توسعه به زبان‌های انگلیسی و فرانسی (جلد ۲). تبریزی، نشریه‌های ملی.

- کتاب‌های آماده چاپ و یا در حال آماده شدن برای چاپ:

* مبانی حقوق ارتباطات

* حقوق حرفه‌ای روزنامه نگاران

* حقوق تبلیغات بازرگانی

* مسافت حقوقی بین المللی ماهواره‌های تلویزیونی

* حقوق بین المللی ارتباطات الکترونی

* ارتباطات بین المللی

* ارتباطات و توسعه: ارتباطات توسعه و توسعه ارتباطات

* مطالعات انتقادی

- در ارتباطات

* روزنامه نگاری و

- تجدید خواهی در ایران

* تحول مطبوعات

- در کشورهای آسیای مرکزی

* نظریه‌های از ارتباطات

* ریشه‌های تاریخی ارتباطات

* سلطه ارتباطی جهانی (به زبان انگلیسی)

* تحول ارتباطات دو ایران (به زبان فرانسی)

* کتابشناسی ارتباطات در ایران (به

«شیوه‌های بازآموزی و به آموزی روزنامه‌نگاری در جهان». مرکز تعلیمات عالی روزنامه‌نگاری دانشگاه استراسبورگ، پاییز، ۱۹۶۵، چاپ شده در مجله «روزنامه نگاری» مرکز یادشده شماره ۲۲، ۱۹۶۵.

* «نقائی؛ شیوه ارتباط سنتی ایران در برایر و سایل ارتباط نوین». مقاله ارائه شده به زبان انگلیسی به سمینار «وسایل ارتباطی سنتی» انتستیتوی ارتباطات شرق و غرب، دانشگاه هاوایی، هونولولو، تابستان ۱۹۷۵، چاپ شده در کتاب «ارتباطات و سایل ارتباطی سنتی» بزرگ‌ترین فرهنگ علمی معاصر، بزرگ‌ترین فرهنگ علمی معاصر، تبریز، ۱۹۷۹.

* «تصویر آمریکا در وسایل ارتباط جمعی ایران». مقاله ارائه شده به زبان انگلیسی به سمینار «فرهنگ عامه» انتستیتوی ارتباطات شرق و غرب، دانشگاه هاوایی، هونولولو، تابستان ۱۹۷۷.

* «تأثیرات وسایل ارتباط جمعی در جامعه ایران». مقاله ارائه شده به زبان انگلیسی به دوره مطالعات پیشرفته ارتباطی «انتستیتوی ارتباطات شرق و غرب، دانشگاه هاوایی، هونولولو، تابستان ۱۹۷۷».

* «ارتباطات وغیری سازی؛ وسایل ارتباط جمعی و هریت فرهنگی در ایران». مقاله ارائه شده به زبان فرانسه به کنفرانس جهانی دوسالانه «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمعی».

ورشو، لهستان، سپتامبر ۱۹۷۶.

* «قدرت و ارتباطات جمعی در ایران». مقاله تهیه شده به زبان فرانسه و ارائه شده به سمینار بین المللی «انجمن فرانسوی مطالعات جهان سوم» بزانسون، فرانسه، بهار ۱۹۷۹، چاپ شده در سالنامه جهان سوم، شماره ۴، پاریس، ۱۹۷۹.

* «تصویر انقلاب اسلامی ایران در وسایل ارتباط جمعی غربی». مقاله ارائه شده به زبان فرانسه به کنفرانس جهانی دو سالانه «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمعی» پراگ، چکسلواکی، سپتامبر ۱۹۸۴ چاپ

* «تأثیرات وسایل ارتباط جمعی در جامعه ایران». مقاله ارائه شده به زبان انگلیسی به دوره مطالعات پیشرفته ارتباطی «انتستیتوی ارتباطات شرق و غرب، دانشگاه هاوایی، هونولولو، تابستان ۱۹۷۷».

زبان‌های انگلیسی و فرانسه)
* ارتباطات و سلطه فرهنگی (ترجمه از انگلیسی)

* کلیات حقوق اساسی
* قوه مجریه در کشورها غربی (ترجمه از فرانسه)

- مقاله‌های ارائه شده به کنفرانس‌ها و سمینارهای بین المللی و منطقه‌ای

* تربیت حرفه‌ای روزنامه نگاران در ایران. مقاله ارائه شده به زبان فرانسه به سمینار

دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۳، صفحات ۱۰ تا ۱۵.

* «وسایل ارتباط جمیع و قانون اساسی»، سخنرانی ایراد شده در «سینتار قانون اساسی»، برگزار شده از سوی گروه حقوق دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی - در آذرماه ۱۳۷۲، چاپ شده در روزنامه سلام، شماره های ۲۶ و ۲۸ و ۳ و ۵ دی ۱۳۷۴، صفحات ۹ و ۱۰.

* «بررسی شرایط پیشرفت نشریات مستقل و کثرت گرا در ایران». مقاله ارایه شده به «دومین سمینار بررسی مسائل مطبوعات ایران» برگزار شده از سوی مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها، معاونت مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، خرداد ماه ۱۳۷۷، چاپ شده در «مجموعه مقالات دویزن سمینار بررسی مسائل مطبوعات ایران»، تهران: انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها، ۱۳۷۷، جلد یکم، صفحات ۹ تا ۶۵.

* «میثاق اخلاق حرفه ای روزنامه نگاری: یک طرح پیشنهادی». مقاله ارایه شده به «دویزن سمینار بررسی مسائل مطبوعات ایران»، برگزار شده از سوی مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها، معاونت مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، خردادماه ۱۳۷۷، چاپ شده در «مجموعه مقالات دویزن سمینار بررسی مسائل مطبوعات ایران»، تهران: انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها، ۱۳۷۷، جلد دوم، صفحات ۹۴۸ تا ۹۴۹.

* «مبانی حقوق تبلیغات بازرگانی» مقاله ارایه شده به «نخستین همایش صنعت تبلیغات ایران» برگزار شده با همکاری انجمن صنفی شرکت های تبلیغاتی ایران و اداره کل تبلیغات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در اسفندماه ۱۳۷۷ در تهران.

* «حق آزادی دسترسی به اطلاعات و برنامه های یونسکو برای حمایت بین المللی آن» مقاله ارایه شده به «نخستین سمینار میان منطقه با کشورهای آسیای مرکزی - غرب و چامه اطلاعاتی»، تهران: کمیسیون ملی یونسکو، ۱۳۸۰.

- گزارش های علمی مربوط به شرکت در کنفرانس ها و سمینارهای بین المللی:

* «تحولات حقوق فضای ابریش شرکت در دوره آموزشی حقوق فضای حقوق هوایی» در «استیتوی عالی روابط بین المللی» در پاریس، فوریه و مارس ۱۹۶۷. تهران: انتشارات حقوق

استرالیا، اوت ۱۹۹۶.

* «کشورهای عضو «اکو» و حمایت زندگی خصوصی افراد در برابر تکنولوژی های ارتباطی نوین». مقاله تهیه شده با همکاری دکتر رویا معتمد نژاد به زبان فرانسه و ارایه شده به «کنگره بین المللی اخلاق اطلاعات؛ چالش های حقوقی، اخلاقی و اجتماعی فضای سیبریتیک» مونت کارلو، موناکو، فرانسه، اکتبر ۱۹۹۸.

- مقاله های ارایه شده به کنفرانس ها و سمینارهای داخلی:

* «آکهی های بازرگانی و از خود بیگانگی انسانی»، مقاله ارایه شده به «هفته تبلیغات»، سمینار برگزار شده در سال ۱۳۴۸، با همکاری کانون های تبلیغات بازرگانی و موسسات مطبوعاتی در دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی، چاپ شده در «فصلنامه رسانه» نشریه معاونت مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سال اول، شماره ۲، تابستان ۱۳۵۹، صفحات ۲ تا ۷.

* «حقوق حرفه ای روزنامه نگاری» مقاله ارایه شده به «نخستین سمینار بررسی مسائل مطبوعات ایران». برگزار شده در اسفند ۱۳۶۹، با همکاری علوم ارتباطات اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی و معاونت مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ شده در «مجموعه مقالات نخستین سمینار بررسی مسائل مطبوعات ایران»، تهران، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها، ۱۳۷۰.

* «ارتباطات توسعه و توسعه ارتباطات» مقاله ارایه شده به «سمینار کاربرد تحقیقات اجتماعی، اقتصادی و ارتباطی در برنامه ریزی توسعه در ایران» برگزار شده در دی ماه ۱۳۷۱ از سوی معاونت پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی.

* «ریشه ها و شیوه های سلطه فرهنگی و ارتباطی جهانی» مقاله ارایه شده به کنفرانس «تهاجم فرهنگی؛ ماهیت و ابعاد». برگزار شده با همکاری دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی و معاونت پژوهشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دی ماه ۱۳۷۲.

* «نخستین جنگ جهانی ارتباطی در جریان بحران اخیر خلیج فارس». مقاله ارایه شده به میزگرد معاونت پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی برای بررسی جنگ خلیج فارس در سال ۱۳۷۲، چاپ شده در «مجموعه دیدگاهها؛ بررسی جنگ خلیج فارس»، به کوشش ابراهیم زارعی، تهران: انتشارات

شده به زبان فارسی در شماره یکم سال اول «فصلنامه رسانه، نشریه معاونت مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی»، بهار ۱۳۶۹، صفحات ۲۱ تا ۳۱.

* «ارتباطات سنتی و انقلاب اسلامی ایران». مقاله ارایه شده به زبان فرانسه به کنفرانس جهانی دو سالانه «انجمن بین المللی ارتباطات جمیع» پاریس، فرانسه، سپتامبر ۱۹۸۰.

* «ریشه های تاریخی سلطه ارتباطی جهانی غرب». مقاله ارایه شده به زبان انگلیسی به کنفرانس جهانی دو سالانه «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمیع». بلد، یوگسلاوی سابق (جمهوری اسلوونی کنونی). سپتامبر ۱۹۹۰.

* «مطبوعات ایران و جنگ خلیج فارس»، مقاله ارایه شده با همکاری دکتر نعیم بدیعی و دکتر مهدی محسینی راد، ارایه شده به زبان انگلیسی به کنفرانس منطقه ای «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمیع»، استانبول، ژوئیه ۱۹۹۱، چاپ شده در شماره پاییز ۱۹۹۱ مجله «توسعه رسانه ها در انگلستان».

* «مطبوعات ایران و چگونگی مقابله با سلطه ارتباط جمیع»، مقاله تهیه شده و ارایه شده به زبان انگلیسی با همکاری دکتر نعیم بدیعی به کنفرانس جهانی دو سالانه «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمیع». سانپتاولو، برزیل، اوت ۱۹۹۲.

* «بوشن خبری آسیای مرکزی در وسائل ارتباط جمیع ایران؛ تجزیه و تحلیل محتوا ده روزنامه تهران» مقاله ارایه شده به زبان انگلیسی به کنفرانس جهانی دو سالانه «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمیع». شول، جمهوری کره، ژوئیه ۱۹۹۴.

* «ارتباطات جمیع و همکاری منطقه ای در آسیای مرکزی؛ چالش های هزیت فرهنگی در برایر نوسازی غربی و جهانی سازی». مقاله تهیه شده با همکاری دکتر نعیم بدیعی به زبان انگلیسی و ارایه شده به کنفرانس منطقه ای «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمیع». پورتوروروز، جمهوری اسلوونی، ژوئن ۱۹۹۵.

* «مسایل توسعه مطبوعات ایران در دوره پس از انقلاب اسلامی؛ چشم اندازهای پیشبرد مطبوعات مستقل و کثرت گرا». مقاله تهیه شده با همکاری دکتر نعیم بدیعی به زبان انگلیسی و ارایه شده به کنفرانس جهانی دو سالانه «انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات جمیع» سیدنی،

* «تصاویر ماهواره‌ای، نیاز فرهنگی یا تأمین منافع سرمایه داری جهانی؟: گفت و گو» مجله هفتگی سینما، شماره ۳۳، آذر ماه ۱۳۷۱، صفحات ۱۰، ۱۱ و ۱۲.

* «نظم نوین اطلاعات و ارتباطات و چالش‌های موجود: گفت و گو با سید محمد مهدی زاده»، با شرکت دکتر نعیم بدیعی، دکتر مهدی محسینیان راد، فصلنامه رسانه، سال سوم، شماره ۳، پاییز ۱۳۷۱، صفحات ۱۸ تا ۲۵.

* ابررسی ریشه‌های تاریخی سلطه ارتباطی غرب در شرق: گفت و گو با دکتر مهدی محسینیان راد، فصلنامه رسانه، سال چهارم، شماره ۳، پاییز ۱۳۷۲، صفحات ۴ تا ۱۵.

* «نگاهی همه جانبه به کتابخوانی: میزگرد متخصصان و دانشگاهیان». مجله هفتگی سروش، سال شانزدهم، شماره ۷۲۰ (ویژه هفته کتاب)، آذر ماه ۱۳۷۳، صفحات ۵۲ تا ۷۷.

* «آموزش روزنامه‌نگاری دغدغه بی‌پایان: گفت و گوی فرید ادب‌هاشمی با استادان روزنامه‌نگاری». فصلنامه رسانه، سال پنجم، شماره ۴، زمستان ۱۳۷۳، صفحات ۲ تا ۱۰.

* «عوامل ضعف مجلات علمی در ایران: گفت و گو». با شرکت متخصصان و دانشگاهیان فصلنامه رهیافت، شماره ۸، بهار ۱۳۷۴، صفحات ۴ تا ۹.

* «قانون مطبوعات، تغییر یا اصلاح؟: دیدگاههای روزنامه‌نگاران و حقوقدانان- گفت و گو با فرید ادب‌هاشمی». فصلنامه

* ارتباطات توسعه و توسعه ارتباطات «مقاله‌ای به شدت به سینار «کاربرد تحقیقات اجتماعی، اقتصادی و ارتباطی در برنامه‌ریزی توسعه در ایران» برگزار شده در دی ماه ۱۳۷۱ از سوی معاونت پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی.

و علوم سیاسی دانشگاه تهران ۱۳۴۶، ۱۴ صفحه.

* «ارتباطات در خدمت بشر». گزارش شرکت در بیست و دومین اجلاسیه کنفرانس عمومی یونسکو در پاریس، اکتبر و نوامبر ۱۹۸۲، تهران ۱۳۶۳، ۱۳۳ صفحه.

* «ارتباطات و توسعه: یونسکو و مسائل توسعه ارتباطات در جهان سوم». گزارش شرکت در چهارمین اجلاسیه شورای بین‌الدول برنامه یونسکو برای توسعه ارتباطات در تاشکند، اتحاد جماهیر شوروی سابق، سپتامبر ۱۹۸۳، تهران، مهر ماه ۱۳۶۲، ۱۱۳ صفحه.

* «توسعه ارتباطات و دموکراسی». گزارش شرکت در هفدهمین کنفرانس جهانی «انجمن بین‌المللی تحقیق در ارتباطات جمعی». بلد، یوگسلاوی، اوت ۱۹۹۰، ۷۳ صفحه.

* «وسائل خبری و منازعه بین‌المللی: تبلیغات و قلب اخبار در گزارشگری جنگ خلیج فارس». گزارش شرکت در کنفرانس منطقه‌ای فرق العاده «انجمن بین‌المللی تحقیق در ارتباطات جمعی»، تهران، تابستان ۱۳۷۰، ۳۳ صفحه.

* «یونسکو و مسائل حقوق بین‌المللی ارتباطات الکترونی» گزارش شرکت در کنگره بین‌المللی یونسکو درباره اخلاق اطلاعات، مونت کارلو، موناکو- فرانسه، اکتبر ۱۹۹۸، تهران: بهار ۱۳۷۸، ۹۸، ۱۳۷۸ صفحه.

- گفت و گوهای علمی منتشر شده در مجله‌های تخصصی:
* «روزنامه و روزنامه نگاری در ایران:

- رسانه ها، ۱۳۸۱.
- عضویت در شورای علمی برخی از نشریات تخصصی:
- * عضو شورای علمی فصلنامه رسانه
 - * عضو شورای علمی فصلنامه علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی.
 - * عضو شورای علمی فصلنامه حقوق و سیاست، نشریه پژوهشی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی.
 - سرپرستی و مشارکت در برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های علمی تخصصی:
 - * دبیر علمی نختین سمینار پژوهشی مسائل مطبوعات ایران. تهران، اسفندماه ۱۳۶۹.
 - * عضو شورای علمی کنفرانس تهاجم فرهنگی: ماهیت و ابعاد. تهران، دی ماه ۱۳۷۲.
 - * دبیر علمی دومین سمینار پژوهشی مسائل مطبوعاتی ایران. تهران، خردادماه ۱۳۷۷.
 - * مسئول برگزاری نخستین همایش ارتباطات و توسعه در ایران با عنوان «جایگاه ارتباطات در برنامه‌های توسعه ایران»، از سوی مرکز پژوهش‌های ارتباطات، وابسته به دانشگاه علامه طباطبائی وزارت پست و تلگراف و تلفن، تهران، اسفندماه ۱۳۷۵.
 - * مسئول برگزاری دومین همایش ارتباطات و توسعه در ایران با عنوان «جایگاه ارتباطات در برنامه‌های توسعه ایران»، از طرف مرکز پژوهش‌های ارتباطات، تهران، تیرماه ۱۳۷۶.
 - * دبیر علمی نخستین سمینار میان منطقه‌ای کشورهای آسیا مرکزی- غربی و جامعه اطلاعاتی، تهران، شهریورماه ۱۳۸۰.
 - * دبیر علمی همایش ایران و جامعه اطلاعاتی در سال ۱۴۰۰ هجری شمسی (۲۰۰۱ میلادی)، تهران: آذرماه ۱۳۸۱.
- عضویت و مسئولیت در شوراهای دانشگاه و هیأت امنای دانشگاهی:
- * عضو شورای دانشگاه علامه طباطبائی.
 - * عضو شورای پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی.
 - * عضو هیات ممیزه مرکزی وزارت علوم و آموزش عالی در سال‌های ۵۴ تا ۵۷.
 - * عضو هیات ممیزه دانشگاه علامه طباطبائی.
 - * عضو هیات امنای دانشگاه‌های منطقه مرکزی کشور به پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی و حکم ریاست شورای عالی انقلاب فرهنگی، رئیس جمهور، از مهر ۷۸.
 - برخورداری از قدردانی علمی و دانشگاهی:
 - * انتخاب به عنوان استاد نمونه دانشگاه‌های کشور در سال تحصیلی ۷۴-۷۳ با دریافت لوح تقدير از رئیس جمهور وقت.
- فارسی، فرانسه و انگلیسی در نشریات علمی منتشر شده است که در اینجا، به ذکر نام برخی از این نشریات اکتفا می‌شود:
- * مجله تحقیقات روزنامه نگاری
 - * مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران
 - * مجله فرهنگ و زندگی
 - * مجله «روزنامه نگاری»، استراسبورگ- فرانسه
 - * سالنامه جهان سوم، پاریس- فرانسه
 - * فصلنامه رسانه
 - * فصلنامه پژوهشی دانشگاه امام صادق
 - * فصلنامه «توسعه رسانه ها» لندن- انگلستان
 - * فصلنامه مرکز مطالعات مدیرانه شرقی و دنیای ترک و ایران (سموتی)، پاریس- فرانسه.
 - مقاله‌های منتشر شده به عنوان مقدمه کتاب‌ها:
 - * «جهان سوم در راه استقرار نظام بین‌المللی نوین ارتباطات و ارتباطات». مقاله نوشته شده به عنوان مقدمه ای بر متن فارسی کتاب یک جهان، چندین صدا: ارتباطات در جامعه امروز و فردا- گزارش کمیسیون ویژه «بونسکو» برای مطالعه درباره مسائل ارتباطات، به سرپرستی «مشن مک براید». ترجمه ایرج پاد. تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۹، صفحات ۱۱ تا ۲۹.
 - * «سیری در تحول مطالعات ارتباطی». مقاله نوشته شده به عنوان مقدمه کتاب ارتباط شناسی». ارتباطات انسانی (میان‌فردی، گروهی، جمعی)، تالیف دکتر مهدی محسینی‌زاد. تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۹، صفحات ۱۹ تا ۳۶.
 - * «مقام مقاله نویسی در روزنامه نگاری معاصر». مقاله نوشته شده به عنوان مقدمه کتاب مقاله نویسی در مطبوعات. تألیف حسین قندی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۶، صفحات ۱ تا ۲۲.
 - * «هربرت شیلر، پیشگام مطالعات انتقادی ارتباطات در آمریکا». مقاله نوشته شده به عنوان مقدمه متن فارسی کتاب ارتباطات جمعی و امپراتوری آمریکا، تألیف پروفسور هربرت شیلر، ترجمه احمد میر عابدی‌پیش، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۷، صفحات ۱۳ تا ۴۶.
 - * «توسعه نیاتگی مطبوعاتی در عصر تعدد ارتباطات». مقدمه کتاب قدرت، جامعه مدنی و مطبوعات، تألیف دکتر هادی خانیکی، تهران: طرح نو، ۱۳۸۱.
 - * «جایگاه ارتباطات سنتی در مطالعات ارتباطی معاصر». مقدمه کتاب درآمدی بر ارتباطات سنتی در ایران، تألیف دکتر محمد‌مهدی فرقانی، تهران؛ مرکز مطالعات و تحقیقات حقوق‌دانان». فصلنامه پژوهش‌های حقوقی، سال اول، شماره ۱۰ و ۱۱، ۱۳۷۸.
 - مقاله‌های منتشر شده در نشریات تخصصی:
 - * تعدادی مقاله تخصصی در زمینه‌های مختلف حقوق و ارتباطات و روزنامه نگاری به زبان‌های